

SENMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI

DONARÀ UNA LLISSÓ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de Fontanella, núm. 5, entressol, 1.ª; Barcelona.

Número solt 5 céntims. — Atrassats 10 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: semestre, 2 ps. un any, 3 ps. — Fora: semestre, 2'50 ps. un any, 4 ps

Tupinadas

En l'arbre del Parlament
s'hi ha enroscat la serp traydora;
lo que volgué tart ó d'hora,
ho ha lograt en un moment.

CARTA OBEÏTA

«¿Qué veniu á ferhi, católichs liberals, al peu de l'altar?...»

«¿Qué li demanéu á Deu? ¿que no baixi el crédit? ¿que 's pagui el cupó? ¿que la impia revolució no interrompeixi vostra digestió tranquila?»

«...En va será que un sistema corruptut y corruptor, sia apoyat per báculs; s'enfonsará malehit de Deu y dels homes...»

«Jo no puch predicarvos altra cosa que la veritat neta y crúa; los convencionalismes y las mitjas tintas, son sempre contraproduhents y fatals, y més quan son exposats desde 'l lloch d'ahont ara us parlo...»

«Vinga eixa persecució que ha d'ensangrentar las parets del temple; vinga el punyal si es necessari rentar nostra deshonra en sanch; vinga la teya si ha de ser pera purificar després aqueixa atmósfera de corrupció que 'ns ofega... que no podém ni debém respectar certs poders, per més constituïts que sían, mentres no estigan informats per la Fé qu'es nostre més preciat patrimoni; mentres sostingan en sas constitucions verdaders atentats contra la religió de nostres pares...»

(Detalls d'un sermó pronunciat en una Parroquia de nostra capital, el dia 18 del corrent).

Sí, Reverent Pare, sí. Ab la corrent malsana que arreu domina, que enmatzina nostra sanch y atrofia nostre enteniment, no es possible la regeneració de la patria. Lo llenguatge que vos heu usat, no es lo llenguatge de nostres temps.

No tots los que pujan á la trona pujarien ab la mateixa tranquil·tat al patíbul revolucionari. La set del martiri, es avuy un sufriment que no 's cotisa en nostra terra. Podríam trovarla en el fons d'un claustro, en la emblanquinada celda d'un convent, tal volta en alguna sala d'un hospital al costat d'un llit que despedeix miasmas ó entre noys lleprosos y linfáticos en un d'aquets assilos que la caritat cristiana ha alsat en benefici del desvalgut y desemparat, pero... ¿ahont més?

La santa intransigencia ha desaparegut d'entre nosaltres; el positivisme ha invadit totes las classes socials, y si d'ell s'ha pogut deslliurar al clero en sa inmensa majoria gracias á Deu, no ha reixassat ab la energia necessaria aquella moneda falsa anomenada *motius de prudencia*, especie de tapadora ab que 's preten cubrir totes las ollas.

Deu ens lliuri de pretenir donar lliçons á qui d'ells las hem de rebrer. Ni podém, ni debém. Pero, es el cas que no en el terreno *exclusivament religiós*, pero si en el *religiós polítich-social*, las tendencias del clero son ben diverses, y clar es que aquí podém nosaltres entrarhi y donar la nostra franca y lleal opinió.

Y aquesta discrepancia, Reverent Pare, es una de las majors calamitats que han caygut sobre nostra desgraciada patria; porque introduheix en las conciencias dels homes una confusió tan tremenda, que als que no tenen ja un criteri madurat y una resolució ben ferma, acaba per ferlos tornar ximplés.

Y aixó es horrible.

Puch parlar jo ab bastant coneixement de causa.

Atés mon caràcter de director d'un periódich, he tingut ocasió de parlar ab molta gent, y vosté ignorará tal volta, pero lo seu clar talent compendrà á la perfecció, que la redacció d'un periódich es com un confessional ahont tothom hi vuyda 'l sach.

Avuy el clero, encara gosa, gracias al Cel, de cert domini sobre las conciencias; y si no 'l gosa en absolut, no n'es ell disculpable, porque no posseheix ja aquella absoluta intransigencia (y parlo en general) que tant l'ennoblia y 'l dignificava colocantlo en la societat fora del alcans de la crítica tolerable.

Lo lliberalisme no s'ha parat en barras y com inspirat per Satanás, s'ha cubert de pell de ovella atrevintse á passar el portal del temple, y allí també, fent de beato, procura sembrarhi la perturbació y 'l desordre.

Es clar que la carn de capellá la troba 'l dimoni molt dura y se li indigesta; pero en Banyeta es pillo, y no te la boija pretensió de lliberalisar-lo del tot, que aixó es molt difícil, ni vol lliurar ab ell una batalla á cos descubert que ja sab que li tocaria rebre, pero, l'astut, sab que en la superfície negra d'una sotana, una taqueta blanca es de sorprendent efecte y 's veu de lluny, y ja s'acontenta per ara. Tot es comensarlas las cosas; en Banyeta sab be que las tacs de lliberalisme fan com las d'oli: s'estenen, s'estenen...

(Acabaré la próxima semana.)

Don Rafael Tristany

Ha mort á Lourdes, á la edat de 85 anys, l'unic Capità General del Exèrcit de Don Carlos.

Modelo de llealtat y d'honor, cristià ferventíssim, havia dedicat tota sa vida y tots los seus esforços al culte á la llegitimitat, sufrint mil persecucions, lluytant per la bandera tradicional en la que concentraba tots los seus amors.

Ha figurat el general Tristany en quatre campanyas y prengué part activa en cent trenta accions de guerra.

En certa ocasió, el general Martínez Campos probá de halagar á don Rafael, fentli proposicions temptadoras, á las que contestá ab tota la energia de que es capás un militar lleal:

—No, no; sé que proclamant á D. Alfonso no mataré la revolució, D. Alfonso antes la consolidará y 's tirará á sos brassos. ¿La vol matar? Donchs uneixis á mí y proclamém á Carlos VII.

En aqueixa, com en altres mil ocasions, reixassá 'ls empleos que se li oferían y preferí mil vegadas la

pobresa á la traició, no consentí jamay que la més petita taca enfosquis 'l brill de sa historia.

Sa historia militar es brillantíssima.

En primer d'abril del 1834, era subtenent; va ascendir á tinent en 15 de juliol; á capitá en 15 de setembre; á tinent coronel graduat en 15 de novembre, qual efectivitat alcansá en 27 de setembre 1835; en 13 d'octubre de 1848 rebé lo credencial de coronel; en 14 de mars de 1849, la de brigadier y en 5 de febrer de 1861, la de mariscal de camp; y tots els ascensos foren per accions de guerra.

En 21 de maig de 1848, fou nombrat Comandant general de la provincia de Barcelona; en 9 de janer del 49, de la de Lleyda. En 9 de janer de 1850, Jefe d'Estat Major de la 2.ª divisió; en 4 de juny del mateix any, Comandant general de la 4.ª divisió y en 1.er de juny de 1855, según Comandant general del Principat de Catalunya.

Fou Comandant general de la provincia del Abruzzo y comandant general supremo del regne de las Dos Sicilias.

Don Carlos VII va designarlo com Comandant general de la provincia de Tarragona el 9 de novembre de 1868, y de la de Barcelona el 2 de janer de 1869.

Fou nombrat Conseller de Don Carlos en 11 de juliol del citat any, y ajudant de camp seu un mes després.

No disposém d'espai suficient per relatar las accions en que prengué part importantíssima.

Dirém solsament, que á últims del 75 fou nombrat Jefe del Cuarto militar de Don Carlos en virtut del qual entregá 'l mando al general Lizarraga.

El general D. Rafael Tristany, Marqués d'aquest nom per gracia especial, Conde de Aviñó per son heroisme en aquesta acció y Baró de Atlet per sos pares, Caballer de la Real y militar Ordre de Sant Fernando de primera classe y de Sant Hermenegildo, condecorat ab la creu de la Fidelitat militar, ab la pensionada de Carlos III, Comendador de la Real y militar Ordre americana de Isabel la Católica, gran creu de la molt distingida, Real y militar Ordre de la Torre y Espasa de Portugal, Caballer gran creu del Mérit militar, ajudant de camp de D. Carlos, etc., etc., estava disposat encara á batre 's per son Deu y son Rey, segons sos antichs subordinats y amichs.

Preguem á Deu per la seva ánima y recordem las sevas virtuts pera imitarlas.—R. I. P.

En Morayta ja comensa la seva tasca al Congrés.

Ab motiu de que un governador ha fet tancar una capella protestant durant l'estona que debia passar una professó per devant d'ella, en Morayta ja crida que s'atropella la llibertat de conciencia, que aixó no pot tolerarse, qu'es una coacció terrible... etc., etc.

Xóquila, Morayta, xóquila. A mí no 'm venen de nou los seus brams.

Pot ser es vosté, en cert modo, *mes digne* que molts catòlichs.

Vosté, al fi y al cap, es qui es, y té 'l valor (que no li enveja cap persona decent) de professar devant del mon las sevas infernals doctrinas.

En cambi hi ha catòlichs.... de certa casta, que s'han donat vergonya de clavarlo á vosté fora del Congrés.

Y d'aquests catòlichs, Sr. Morayta, al infern n'estará vosté rodejat com si fos lo seu Estat Major.

Que tan re de bó son ells com vosté.

En Villaverde es pare.... ó mare.

Felicitemlo.

Ha donat á llum uns presupostos que son una monada.

O una xinada.

O una xeringada.

Que no es petita la que 'ns clava aquest bon senyor.

Impost per aquí, timbre per allá, 30 per 100 per la dreta, 10 per 100 per l'esquerra, recárrech per devant, sellos per darrera.

¡La mar, lectors, la mar!

Mes hi ha un vers que diu:

"Contra el vicio de pedir,
hay la virtud del no dar."

QUINQUÉS

Qu' es molta sa utilitat,
hi ha qui diu qu' es cosa certa;
qu' ab la tripa ben complerta,
despedeixen claretat.

Que tenen blanca sa llum,
diferent de la del oli,
y que 'l simpàtic petroli
dona viu flam sense fum.

M' acut are á la memoria
un cas molt interessant
veridich y palpitant,
que 's relaciona ab l' historia.

Trobantme, no fa molts dias
en un taller de lampista,
tranquilet, passant revista
d'eynas y altres xismerías,

L'amo de allí, un amich meu
á qui estimo de veras,
va dirme:—si aquí t'esperas,
jo surto; mentres tant, seu.—

Se'n vá, y al veurem solet
al bell mitj de la botiga,
vaig sentir, no sé que 'ls diga;
una cosa... aixís... com fret;

y, com no 'm ficso en caborias
vaig *ensopirme* al moment,
tot escoltant veus d'argent
que disputavan de glories...

—Soleta en mitj de *quinqués*,
no tinch vida falaguera:—
deya hermosa llumanera—
ja no 'm fan servir per res.

Si algú 'm passa pel devant,
tan sols el *quinqués* ovira;
y si 'm portan á la fira;
m'están sempre despreciant.

Salida, tan sols ne té
el qui té figura estranya,
y ostentant forma d'aranya
rumbeja 'l nom de *quinqué*.

No m'han tingut sempre aixís;
olvidada avants no ho era;
pro hi havia fé sincera,
qu'es virtut que fa felís.

¡Qué n'era jo de ditxosa
quan en las llargas vetlladas
d'hivern, redós de ventadas
escampava llum hermosa!

¡Quin plaer més dols el meu,
si al costat de ma blenera
s'enaltia ab fé sincera
la Sacrossant Nom de Deu!

¡Ja del tot m'han desterrat
de la llar y sas dolzuras!
¡ja no tinch sino amarguras!
¡sols coneix l'adversitat!

La llumanera callá,
y, un *quinqué*, ab veu estranya
com ronch de canó de canya,
ab despit va contestá:

—¡Perqué t'estás exclamant
llumanerota llanuda,
si encara no 't veig perduda,
puig quelcom te va estimant?

Quan á n'el pròxim *carregan*,
els del gas ó els del petroli.
¡no surts tu, cufoya, ab l'oli,
per veurer si aquells s'ofegan?...

Al celebrarse verbenas,
com també festas de barri,
¡no il·luminas el xibarrí
que dissipa planys y penas?

—Vaja; entórnaten al lilit,
y no causis may més fressa;—
digué un altre bona pessa
de *quinqué* mitj esquift.

—El *quinqué* llantia, diu cert;
no tens rahó d'exclamarte,
puig encar se 't sol buscarte,—
va respondrer un tercer.

Y al últim, un d'ensopit
que de la paret penjava,
va descarregar sa baba
continuant ab foll neguit:

—Llumanera, llumanera;
no 'ns busquis las pessigollas,
que si massa t'empatollas
acabarém ta fatlera.—

Aixís anava creixent
un guirigall del diable,
fins que un *bram* molt poch afable
portá un final molt cohent.

Y al sentirse aquell soroll
semblant al de la quincalla
remenada per quixalla,
van aixafarm l'ull de poll.

¡Quin brugit; Deu de bondat!
¡quants *quinqués* trencats, per terra,
resultas d'aquella guerra
que acabá en furios combat!

El causant, vaig esser jo;
puig adormit com estava
y nerviosench, m'agafava
als prestatjes; ¡quin doló!
La qu'ho pogué ben contar
per haver quedat sencera,
fou ja invicta llumanera:
¡la reliquia de la llar!

Com l'orgull d'aquells *quinqués*
abatut del tot voldria
el dels traydors, qu'ab follia
xuclan del poble 'ls dinés.

El de 'ls que fan en tot temps,
guerra á Deu, y á nostra Espanya,
y traicionan ab sanya
al Rey llegitim ensemps.

Si mon bras va fer saltar
als *quinqués* ab bonich *tango*,
prest, altre bras, fort *fandango*
als *juhús* farà ballar...

PEPET DE LAS POMAS.

IVISCA 'L RUMBO!

Vaja, ja s'ha acabat lo ser pobres.

Som la nació més rica y rumbosa del Univers.

Quan menos, aixís s'ho creu el ministre d'Hisenda.

¿No s'han enterat del discurs que va pronunciá sobre 'ls pressupostos? Allí, el Sr. Villaverde se presentá molt atent, per tothom té un recort, no hi ha ningú deixat al olvit. Tothom está adornat ab aquells sellos, que hi son tan aficionats, y altres que ja usaban aquell adorno, creyent sens duple que era una guarnició massa senzilla, 'ls ha acabat de carregá. Per fi, que no s'escapa una rata. Dich mal, y rectifico, puig que tant las ratas grossas com petitas, que fan niu, á las oficinas, continúan menjant los comestibles que troban, ab la major felicitat, ja que per ells las paraulas. "*Economías y sacrificis*," están borradas del diccionari.

La qüestió es apretá de ferm lo comers, y que de rebot, rebí com sempre el proletari.

Jo francament, ab aquella retórica del discurs del Ministre, no hi creya.

Que som una nació rica; qué ab un poch de sacrifici per cada hù, arribaríam á la tan desitjada, (y *carejada*) Regeneració.

Tot aixó per mí son vuyts y nous; ja que tothom, veu que casi estém á la ruina, que ja no 's pot mes ab tants y tants recárrechs.

Alló dels sacrificis son *falornias*; fins ara, no s'ha presentat cap Ministre, qu'atenent l'estat del país, treballi per amor á l'art, ó per lo mes sagrat, per amor á la Patria; sino que tots molt guapament firman la nómina.

La vritat es, que, 'ls companys de Ministeri, no han volgut rebaixá ni un cèntim. Sobre tot 'n Polavieja, qu'es veu qu'es un home del morro fort, per que quan éll diu, necessito trescents millons, ó lo que sigui, no queda altre recurs qu'esquitxals *bitllo-bitllo*.

Atenemtme, ab lo pronunciat pel ministre, dich, qu'Espanya es una nació rica, y que no pot ser d'altre manera, quan lo poble paga contribucions tan crescudas, perque desenganyarse, allí ahont no ni há, no'n pot raijá.

Y á mes, hi ha probas tan serias, que deixan convertit á l'home mes incrédul.

Lo mateix día que 'l Govern demanaba un sacrifici á totals las classes socials, vá ordená un giro á favor de las autoritats de Cádiz, de 100.000 pessetas, y que segurament se creuran destinadas á algun acte benéfich.

Donchs res d'aixó.

Aquest diner es destinat per obsequiá als marinos francesos.

¡Com se pot creure que som pobres, fen aquets despilfarros!

Está molt conforme que 's fassin obsequis á un foraster, pro com no queda *parné*, lo mes procedent es parlar clá, y per tant 'ls hauria dit:

Musius, agraphim molt la vostre visita, pro vosaltres sabeu, mes que ningú, de la manera que 'ns van deixá los bandolers Americans; per lo tant no podém fer gastos, y á mes, portém dol de nostres germans, que moriren defensant la Patria—y quedabam bé, y tan amichs com antes.

Pero es alló, cada nació, té lo seu caràcter; som esplendits perque sí, per temperament, primer morirém de fam, que confessar que som pobres.

¡Visca la gente rumbosa!

TRENCA-CETRILLS.

Pero, ja veureu com, després de discutir, y pronunciar discursos, y celebrar meetings, y enviar exposicions y missatjes, el poble, aquesta especie de burro orellut y estúpit, nafrat y carregat de moscas, paga... y calla.

Perque 'l poble, 's va tornant d'un modo que ja casi no inspira llástima ni pena.
Inspira despreci.

"La Campaña de *El Urbion*," folleto del P. Corbató, es objecte de elogis per part de tots los que 'l llegeixen.

Aquí copiém un tros de lo que diu l'ilustre Pare Corbató, que mereix que 'ns hi ficsém:

Más víctima que usted he sido yo, mucho más y harto más injustamente; pero he cedido de mi derecho y de mi inocencia, someténdome á la mano que me abofeteaba cuando me debía premiar; y antes que seguir un camino como el del *Urbion*, he pedido á Dios que me quitase la vida. ¿Sabe usted por qué he guardado el silencio de que usted habla, haciéndome convencionalista? Porque tres señores vestidos con sotana de color y algunos más vestidos de hábito, y otros de levita, con ayuda de un embajador padre y de un *prelado* hijo, me han deshonrado y de tal modo inutilizado con sus arterias y falsedades, que todos mis esfuerzos han sido inútiles, ya por falta material de medios; ya por las desconfianzas de amigos engañados; de suerte que, para poder hablar como conviene en estas azarosas circunstancias, no cuento con nadie, con nadie más que con Dios y mi insignificante propio esfuerzo.

Pero hablaré un día, señor Pey, hablaré si llega lo que temo,—y aun antes que llegue pienso hablar de otra cosa,—hablaré muy claro y muy raso; y aunque tal vez haré llorar á más de uno, confío que Dios me dará su gracia para defenderme sin publicar un *Urbion* y sin menoscabar un átomo de mi invencible amor á la Iglesia y ardiente adhesión á la Santa Sede y al Episcopado. Porque yo, Dios sea bendito, para no avenirme con las imperfecciones del medio, no he menester pegar por el extremo de arriba con los Pey-Ordeix, ni por el extremo de abajo con los Orti-Lara, los Gómez, los Pidal, los Polavieja y otros diablos menores.

No; ni con los Pagés integristas, ni con los Sanchas alfonsinos. Mis guías son los del medio; los Monescillos, los Casañas, los... muchos otros que no debo nombrar. En España abundan, unos por convicción antigua, otros por desengaño nuevo. Algún prelado por una parte, hablando en tono de primado y condenando á pecado mortal á cien millones de españoles difuntos y á diez millones de españoles vivos, pretende hacernos creer que el Papa y el Episcopado nos condenan; y usted con otros por otra parte, confirman, sin pensarlo ni soñarlo, esta pretensión descomunal: por dos caminos distintos van ustedes y aquéllos al mismo punto. Y los nuestros, esto es, los del medio, van creyendo á unos y otros... ¿Sabe usted lo que puede resultar? Yo sí, y me asusta pensarlo, aunque no lo espero.

Pues no señor; mil veces no. Ni la Santa Sede nos condenará ni el Episcopado tampoco. No, nunca; desengañense los carlistas sencillos á quienes se ha hecho temer tamaño absurdo. Conocemos los manejos de un purpurado de aqueñde y de otro de allende; sabemos de dónde nace todo y cuán poca parte tiene Su Santidad León XIII en lo que se le atribuye; estamos al cabo de la calle. Hay mucho de deplorable, nada de temible. Y si se empeñan lo diré con letras de á metro y medio:

LAS ENCÍCLICAS DE S. S. LEÓN XIII, APLICADAS A ESPAÑA, APRUEBAN TERMINANTEMENTE LA CONDUCTA POLÍTICO-RELIGIOSA DEL CARLISMO EN GENERAL Y CONDENAN LA DE ESOS MAESTROS EMBUSTEROS QUE USA EL ALFONSISMO.

De esta grave afirmación es una prueba terminante y aplastante el *Catecismo del Carlita*. A mayor abundamiento, daré otra en breve si Dios me concede salud y medios.»

Al Senat, el general Blanco digué, que ara s'arrepentia de no haver sublevat l'exèrcit de Cuba, desobehint las ordres del govern.

A bon hora surt ara en Blanco, ab aquests romanços.

Allavoras com ara, veyen en B anco que tot era una pastarada, una venda, una traició, y ell consentí en aquella traició, en aquella venda y en aquella pastarada.

Alló fou un gran crim.

Y una serie de assassinats.

Ab premeditació, alevosia y ensanyament.

Per las víctimas incontables ploran las mares espanyolas.

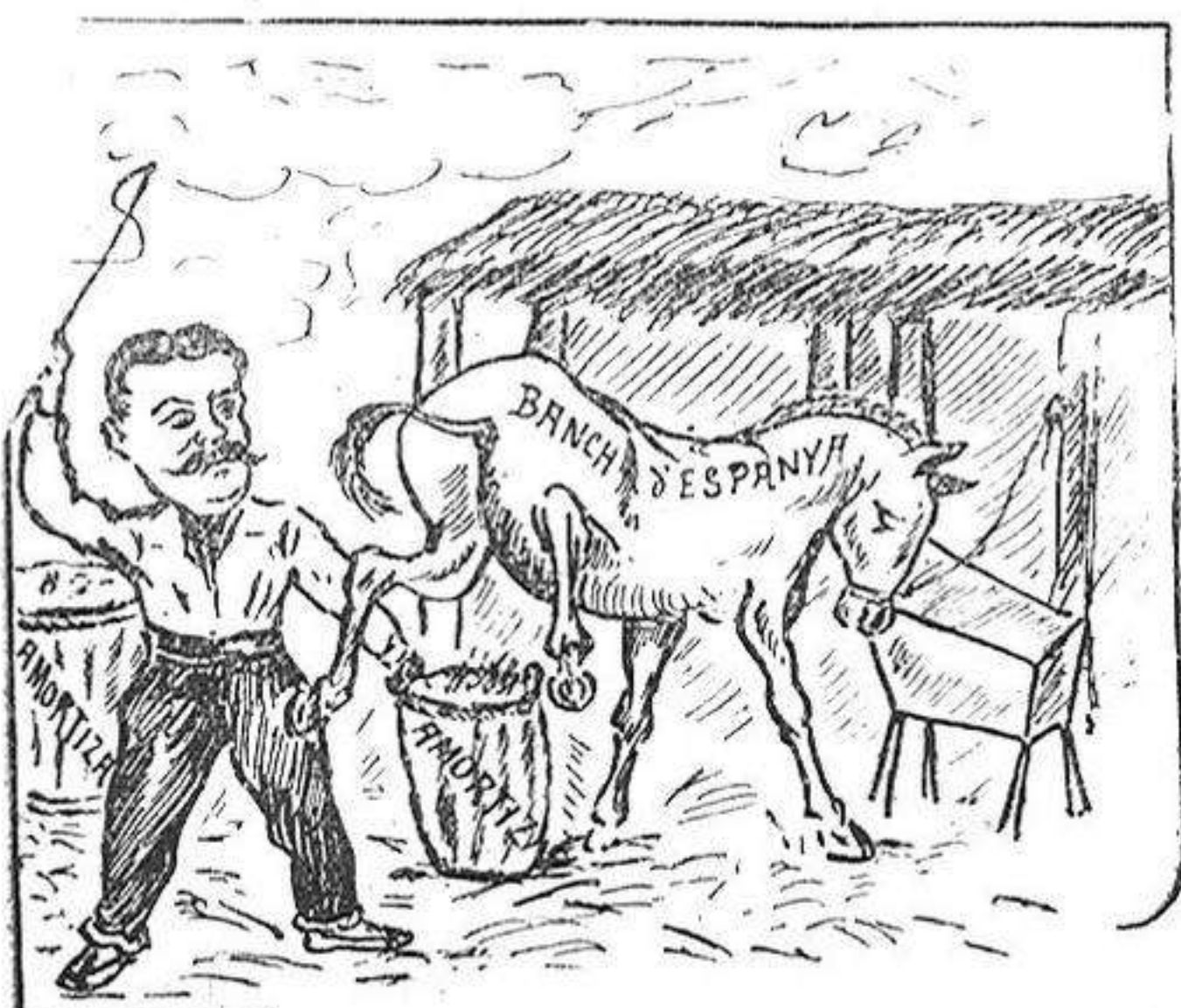
L' Ajuntament de Barcelona está á punt de cometre un atentat contra la salut pública y las arcas municipales, ab motiu de la adquisició de las aiguas de Garraf propietat de D. Eusebi Güell.

¿Ho tolerará 'l poble de Barcelona?

Creym que no, pero 's veuen tantas cosas....

Apa, barcelonins, no consentim mes tarugos.

¡OJO AL DOGMA!

No hi ha com pèndrerli el pinso
per saber si un matxo es guit.
¡No 'n tira pocas de cossas!
Es clar; tan engurmandit...

¡VÓLTALA!

¿Y així hem de regenerarnos
general? ¡Votoanell!
Aixó y 'ls Consells d' en Sancha,
que m' els plautin al clatell.

AL CAMP DEL HONOR

¿Qui será lo vencedor
en aquesta innoble guerra?
No es duptós: lo general
'nirá de morros á terra.

M'estava jo assentat vora ma Torre, contemplant l'hermós panorama que s'ovira d'assi dalt, una de las més bonicas mirandas de l'entorn; éstaba com extasiat admirant las bellezas que la magnificencia de Deu ha posat en nostra encontrada, quan per l'indret del camí que puja per la part de Morató la fressa del ramatje 'm feu adonar de que pujaba algú a visitarme y ¡quina fou ma sorpresa! al veure que un respectable personatge, alt, aixut de carns, tiesso com un pal, ab uns cabells blanchs com la neu que li amagavan tot lo clatell, pujava montanya amunt dirigintse cap á la Torre. ¡Val me vaig dir: aquí tenim lo personatge misteriós qual carta 'm feu bategá 'l cor com si 's tractés d'un assumpto de l'altre mon.

De sopte 'm desapareix sense saber ahont s'havía ficat y al cap d'un moment mentres m'aixecaba jo per observar millor si 'l veyia se 'm presenta al devant com una exhalació. Aixó m'impresioná, puig al moment vaig considerar que 'm trobava devant d'un personatge fantástich ó no sé com dirho. —Dio li guardi cavaglieri, —'m digué fent un afectuós saludo, —T'enno l'honore di parlare con li Vigia di Torre Monti Olivetti?

—Servidor de V., —vaig contestarli, —¿qué se li ofereix? Al moment ell s'assentá en lo tros de paret que volta ma Torre formant fossó y comensá a parlarme del MESTRE TITAS y de mos projectes cinematográfichs, de las vistas que podia oferir al públich y 'l modo de presentarlas per ser més agradable l'espectacle; parlarem de política, de ciencias y d'arts... en fi la mar; de modo que 'm deixá confús y pasmat al veure aquella enciclopedia de coneixements en aquell cap juntat ab un tipo indefinible per tots conceptes; de modo que vaig quedar-me mirantlo ab un pam de boca oberta.

Ell al veurem tan parat me digué. —Si voletti approfittare mea servitione tenno moltas qualitates admirables. Si volo sorprendere unna conversazione sine ché l'interessato notte mea presentia, in unno instantte sonno fetto invisibile á mia voluntate.

Mia complacencia est agittatione continuatta et estragnas aventuras et indagationes, sonno molto diligenti. Si voletis, pasato il die presenti comensavi una excurzienne indagandi gli trapacerias di la chusma republicana di l'entorni, gli cobardias di la gente buona, l'egoismi di la massa neutra che volen chuntari li foqui cum l'acua.

—No: si acás vol quedarse, en ma Torre, ja li asseguro que no li mancará trevall. En quant m'arribi un aparato que tinch encarregat á París ab las qualitats que vosté m'ha enumerat ja veurá quinas vistas mes preciosas treurém; perque vosté podrá ficarse per tot arreu allá ahont convingui y en quant veu quelcom aprofitable ¡paff! ja está tirat y que balli qui vulgui.

—¿Ancore no tenetti l'apparatto?

—No, pero 'l tinch encarregat á la casa *Manchons et fils* y espero que prompte me l'enviarán.

—¿L'envieranno? che jo volo anarhi á París á buscare l'instrumenti.

—¿De veras?

—Dimano mesmi mi ponno en camino et jam videttis cum pronti volvi.

—¡Oh! tant de bó, ja veurá que cosas farém si acás logrém tenirho aviat.

Ja veurá quinas cosas veurém en la casa gran quan se reunirá el nou *conzejo* y en altres parts, ja veurá, ja veurá...

Mentres deya aixó ¡paff! de sopte 'm desapareix lo fantasma, dich, lo *Cavaglieri* y adió Madrid, deu haber fugit cap á París.

LO VIGIA DE MONTOLIVET

OPINIONS
(SECCIÓ LLIURE)

À «Un home de pau»

En los dos escrits publicats per vosté en aquesta secció hi ve retratat un home de la més sana intenció del mon, solsament que no es fácil vegi posat en planta vosté ni ningú lo que en élls se proposa, y tot perque 'ls homes distan molt d'esser lo que vosté voldria que fossin.

¿Creu vosté cosa fácil l'haverhi alfonsins, catòlics, que son los únichs ab los que podrian fer lliga los altres elements sans d'Espanya? No ho es, perque en eixos polítichs es molt comú l'anteposar lo bé particular al universal, l'interés polítich al religiós y nacional; per lo tant crech pot esperar sentat la casta d'alfonsins catòlics ab que voldria vosté contar: no, los polítichs alfonsins que vulguin lo triunfo religiós en tota línea no hi son per ara, ni es de creuer hi sian may; se necessitan homes d'un altre temple que lo dels alfonsins, pera sostenir als quatre vents desplegada la bandera de Jesucrist.

D'un temps á aquesta part veyem succehirse sens interrupció las assembleas y congressos de tota mena y pròxims estém á la celebració d'un nou congrés catòlich, que promet tenir alguna rsonancia; vull que després d'ell se junten los elements sans, ó millor dit, catòlics d'Espanya y que tractan de ferse seus los acorts en éll presos ¿sap quin paper desempenyaria l'alfonsisme en tal junta d'elements? Hi brillaria per la seva ausencia: tant real es que per las venas del alfonsisme no hi corra sanch espanyola ó de catòlich práctic.

Li recomano eficazment la lectura del tomo d'episodis tradicionalistas titulat «San Cárlos de la Rápita», per éll veurá que quan en lo cor de donya Isabel hi entrá lo temor de Deu, lo primer de que tractá fou de restituhir lo trono á son verdader possehedor; d'aixó tindrian que tractar també tots quants serveixen avuy día de puntals á la dinastia regnant, y veli aquí la gran dificultat de haverhi alfonsins catòlics, com que si fossin tals (catòlics) per procedir conforme á son nom, deurian observar lo septé manament, que veda perjudicar als altres en los seus bens y mana donar á cada hù lo seu.

FULGENCI.

CARTAS DE FORA

San Jaume de Llierca, (Montagut), 12 de Juny de 1899. Molt aymat senyor Mestre: Ab gran gust llegeixo cada senmanala cartas ab que vostres fidels deixebles vos donan noticia dels aconeximents de llurs poblacions. Essent jo també un de vostres escolars, vos anuncio la festa que ahí tingué lloch en nostra població, en ocasió de celebrarse la conclusió del mes de Maria, qual sens dupte complaurá á mos condeixebles la tal descripció.

Al mati, lo célebre y tan renombrat R. P. Joseph d'Al-

pens, caputxí, dirigí una eloquent plática de comunió als fiels que se acercaren á rebre lo Pá dels Angels.

Per la tarde á dos quarts de quatre, l'acte de conclusió. L'altar major adornat ab grans y ricas palmeras; ab gran multitud y varietat de flors, presentaba l'aspecte d'un deliciós jardí, en mitj del qual resplandia la soberana Verge, Maria inmaculada.

Melodiosas veus acompanyadas d'una combinació de piano y armonium, ensalsaban las glorias de Maria. Sis criatures ab sa veu encantadora, dirigiren alguns versets á la Reyna celestial.

Felicitém de tot cor al renombrat orador y á totas quantas personas se esmeraren en l'explendor de la festa.

Disposi de son aymat deixeble.

JAUMET.

MATA ESTONAS

XARADA

Dos entona,
prima canta,
tersa nega,
dos-hu planxa
hu tres dóna,
dos-tres mina,
y hu dos-tres
juga y abriga.

DR. DIPTONGO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 — Nom d'home.
6 7 1 4 5 7 — Ofici.
6 2 1 5 7 — Una cosa dolça.
6 7 1 7 — Animal.
6 4 5 — Riu.
5 4 — Nota musical.
3 — Consonant.

L'AMICH DEL MANXAIRE

GEROGLIFICH COMPRIMIT

PIN S. PIO S.

UN DEPENDENT DE CAN FLECA

SOLUCIONS

Xarada: *ROCA*.

Quadro numérich: 4 8 1 7 = 20
8 4 7 1 = 20
1 7 4 8 = 20
7 1 8 4 = 20
— — — —
20 20 20 20

Geroglífich comprimit: *Personas*.

Geroglífich: *Deu te dongui sort que lo saber poch te val.*

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.